

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yargı erkinin yürütmenin fikir ve temennileri doğrultusunda kararlara imza atması hakeza yüksek yargı mensuplarının emir ve direktiflere göre mesleki faaliyet yürütmesi adalet duygusunun zedelenmesine ve toplumda adalete olan güvenin sarsılmasına yol açmış olup Adli yıl açılışı ile birlikte bu kaygılar yeniden gündeme gelmiştir. Bu doğrultuda Türkiye’de yargı erkinin gerek tutumu gerekse vermiş olduğu hukuk dışı kararların hukuk devleti ilkesine ve adalete olan güvenin sarsılmasına neden olmasından kaynaklı olarak bu durumun irdelenmesi ve alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa’nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederim. 06.09.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Adana Milletvekili

GEREKÇE

Geçtiğimiz yıl Adli Yıl açılışının Cumhurbaşkanlığı Sarayında gerçekleşmiş olması çok derin tartışmalara konu olmuş ve bahse konu durum dolayısıyla yargı erkinin saraya biat ettiği ve yargı bağımsızlığının ortadan kalktığına dair toplumda derin kaygılar oluşmuştu. Kuşkusuz yargının cumhurbaşkanı ile hükümet mensuplarının söylem ve talimatları doğrultusunda hareket ederek açtıkları davalar ve yapılan yargılamalar bu kaygıların temel nedenlerindendir. Yine geçtiğimiz yıl yüksek yargı mensuplarının cumhurbaşkanıyla çay toplaması çeşitli eleştirilere konu olmuş ve yargı erkinin vermiş olduğu yanlı kararlar bu eleştirileri haklı konuma getirmiştir. Nitekim bu yıl gerçekleşen 30 Ağustos Zafer Bayramı resepsiyonunda Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Aslan'ın cumhurbaşkanının önünde eğilmesi ile mevcut kaygılar derinleşmiş ve ciddi anlamda toplumsal kırılmalar meydana gelmiştir. Yargı mekanizması içerisinde yer alan yüksek hâkimler başta olmak üzere hakim ve savcıların saray ve hükümetin talimatları ile hukuka yön vermeleri kabul edilebilir değildir.

Bilindiği üzere geçtiğimiz yıl Cumhurbaşkanlığı Sarayında gerçekleşen Adli Yıl açılışına Türkiye Barolar Birliği; **yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusundaki hassasiyeti dile getirerek törene katılmazken** törenin Cumhurbaşkanlığı Sarayında yapılmasının **'kuvvetler ayrılığı ilkesine zarar vereceği, yargının bağımsızlığı ile tarafsızlığının ulusal ve uluslararası kamuoyunda yıpratılmasına neden olabileceği'** uyarısını Yargıtay'a sözlü olarak ilettiklerini belirtmişti. Ancak yüksek yargı erkinin tavrı yargı bağımsızlığını zedeleyici boyutta olmuş; nitekim geçtiğimiz yıl hukuk dışı karar ve uygulamalar da had safhaya varmıştır. HDP Eş Genel Başkanları başta olmak üzere milletvekillerinin hukuksuzca tutuklandıkları, ceza aldıkları yargılamalarının yanlı bir biçimde yürütüldüğü tüm kamuoyunun malumudur. Öte yandan muhaliflerin hukuki dayanaktan yoksun dava ve soruşturmalar ile cezaevlerine konuldukları, yüzlerce yurttaşın iddianameleri dahi hazır olmadığı halde cezaevinde bulunduğu çok karanlık bir tablo ile karşı karşıyayız. Anayasa Mahkemesi Başkanının cumhurbaşkanı önünde eğilmesi ile HDP Eş Genel Başkanlarının geçtiğimiz kasım ayından beri AYM önünde incelenmeyi bekleyen dosyalarına dair

hiçbir gelişme kaydedilmemesi arasında açık bir korelasyon olduğu kuşku götürmemektedir. Yürütme karşısında boyun eğen bir yapıdan aksini beklemek bu tabloda mümkün görünmezken Türkiye için yargı bağımsızlığının sona erdiğine dair emareler son derece kritik mahiyettedir.

Nitekim Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, adli yıl açılış töreninde yapmış olduğu konuşmasında son dönemde yargıya güvenin giderek azaldığını belirtirken, yargının bağımsız olması için yürütmeden ayrı olması gerektiğini ifade etmiş ve Yargıtay'ın kuruluş amacının 'kuvvetler ayrılığı' ilkesi olduğunu, **"günümüz terminolojisi ile ifade etmek gerekirse, temel hak ve özgürlüklerin korunması yargının yürütmeden ve hükümetten ayrı ve bağımsız olmasına bağlı olduğunu"** ifade etmiştir. Kuşkusuz Yargıtay başkanının bu konuşması yüksek yargı organının başı olması ve bulunduğu yer itibarıyla yargının içinde bulunduğu vaziyeti tahlil etmesi açısından önemlidir ve dahi bir itiraf niteliğindedir.

Bir toplumda adalet duygusunun yara almaması, adalete olan güvenin devam etmesi o toplumun varoluş meselesidir. Çünkü hukuk devleti ilkesinin sarsılması, hukuk düzenin bozulması ekonomi başta olmak üzere birçok temel dinamiklerin de yara almasına, bozulmasına yol açar. Ancak son bir yıl içerisinde yargıda çok radikal düzenlemeler gerçekleşmiştir. Birçok hâkim savcı iktidarın istekleri doğrultusunda karar vermediği gerekçesiyle yerinden edilmiş, yeni hâkim savcı alımları kadrolaşma biçiminde gerçekleşmiş, referandum neticesinde HSYK, HSK'ye dönüşmüş ve ilgili düzenleme uyarınca yürütmenin yürüngesinde bir yargı kadrosu oluşturulmuştur. Yargı artık öyle bir hale gelmiştir ki yürürlükte bir anayasa olup olmadığı, sorusu sıkça sorulmaktadır. 20 Temmuzdan sonra ilan edilen KHK'ler ile yargı baskı altına alınırken hepsinden daha bağımsız bir makamı temsil eden savunma makamı yani avukatlar da baskı altına alınmaya çalışılmakta bireyin savunma hakkını kısıtlayıcı düzenlemelere yer verilmektedir.

Oysa bilinmelidir ki bir toplumun gelişmişliğinin ölçütü hukuk devleti olması iledir. Örneğin Türkiye'de iktisadi gelişmenin kaynağında dahi hukukun iyi işliyor olması elzemdir. Gelişkin bir demokrasi hukukun uygulanması ile mümkündür. Bu nedenle yargının geldiği aşamanın yeni Adli Yıl açılışı vesilesiyle tartışılması ve hukuka olan güvenin zedelendiği günümüzde bu durumun irdelenmesi acil ve önemlidir. Adalete olan güvenin zedelenmesine yol açan tüm gelişmelerin ve unsurların bir arada

değerlendirilmesi gereklidir. Aksi halde hukuk devleti ilkesinden uzaklaşılmasının bedelini uzun yıllar boyunca tüm toplum olarak hepimizin ödemesi kaçınılmazdır.

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

2

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

3

Dürayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

4

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

5

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

6

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

7

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

8

Hışyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

9

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

10

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

11

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

12

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

13

14
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

15
Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

16
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

17
Mahmut TOGRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

18
Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

19
Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

20
Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili